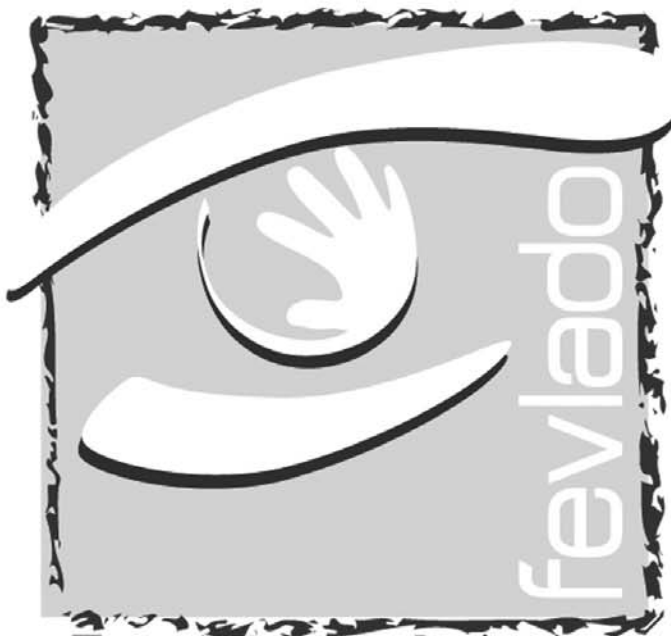

België - Belgique

P.B. 9050 Ledeberg 1
3/6148

januari - februari 2005
jaargang 81 - nummer 1

DOVEN NIEUWS

Een nieuw jaar,
een nieuw logo!

tijdschrift van Fevlado vzw
Federatie van Vlaamse DovenOrganisaties
Coupure rechts 314, 9000 Gent
tweemaandelijks

afgiffekantoor 9050
Ledeberg 1

Ondertiteling VRT

Overlegvergadering VRT ondertiteling 29 november 2004

Naar jaarlijkse gewoonte werden de verschillende organisaties voor doven en slechthorenden van Vlaanderen uitgenodigd op de overlegvergadering bij de VRT die in het teken stond van de teletekst ondertiteling voor doven en slechthorenden. Voor onze organisatie waren er afgevaardigden aanwezig van Fevlado, Jong-Fevlado en Fevlado Senioren.

Door de verschillende gebeurtenissen in 2004 was deze meeting uiterst belangrijk. Het feit dat de VRT reeds stappen onderneemt

om meer Nederlandstalige TV programma's te ondertitelen en de uitspraak van minister Bourgeois om in 2010 tot 100% ondertiteling te komen bij de VRT, zorgden er voor dat de sfeer heel positief was.

De avond begon met een receptie en het bekijken van het 7 uur journaal met ondertiteling. Daarna begonnen de verschillende toespraken van de verschillende VRT medewerkers zoals Erik De Groef (hoofd programmabewerking VRT), Tony Mary (gedelegeerd bestuurder VRT), Frank De Boosere (weerman VRT), Bernard Dewulf (eindverantwoordelijke teletekst-ondertitelredactie) en Erwin Doens (studiedienst VRT). Vooral de aanwezigheid van Tony Mary gedurende de volledige vergadering maakte een grote indruk op Fevlado. Het getuigde van een groot respect en betrokkenheid.

Na de toespraken kregen de aanwezigen de kans om in discussie te treden met de VRT medewerkers. Het debat werd geleid door Frank De Boosere. Mim Vermeerbergen (voorzitter van het Vlaams Gebarentaal Centrum) stelde de vraag naar Vlaamse Gebarentaal op de VRT, maar kreeg geen positief antwoord. Momenteel kiest de VRT er voor om het aanbod ondertiteling uit te breiden en hiervoor de financiële middelen te gebruiken. Fevlado onthoudt dat we deze eis moeten aankaarten bij minister van Media, Bourgeois. Graag willen wij jullie door de toespraken van Tony Mary en Bernard Dewulf laten voelen hoe positief de VRT staat tegenover het ondertitelen van Nederlandstalige TV programma's voor doven en slechthorenden.

Toespraak Tony Mary, gedelegeerd bestuurder VRT

Beste mensen,

Toen ik twee jaar geleden als kersverse Gedelegeerd Bestuurder aantrad, was een van de eerste dingen die ik deed: persoonlijk gaan kennismaken met al die diverse activiteiten die een omroep als de VRT plaatsvinden en met de verschillende soorten medewerkers die al de redacties, kantoren, ateliers en studio's binnen de VRT bevolken.

Zo kwam ik al behoorlijk snel in contact met de ondertitelredactie van Teletekst. Ik was meteen onder de indruk van het excellente teamwerk en van de professionele organisatie van de afdeling. Wat mij echter het meest opviel, was het enthousiasme en de gedrevenheid waarmee de medewerkers zich inspanden om aan hun doelgroep de best mogelijke dienstverlening aan te bieden. Ik heb hen dan ook meteen gezegd dat ze op mijn steun konden rekenen.

Ik geloof dat ik vandaag ook kan stellen dat ik die belofte ben nagekomen. En ik heb dat natuurlijk niet alleen gedaan omdat het daar allemaal zulke toffe gas-

ten zijn bij Teletekst, maar om een meer fundamentele reden. Het aanbieden van teletekstondertiteling voor gehoorgestoorden is één van die domeinen waarin de meerwaarde tot uiting moet komen van de openbare omroep in het Vlaamse medialandschap. De VRT wil zoveel mogelijk kijkers uit alle mogelijke groepen en segmenten van de samenleving bereiken en wil daarin de rol spelen van een goede burger die opkomt voor democratie, samenhang en gelijke kansen.

In die geest hadden wij u in feb-

ruari van dit jaar al beloofd een belangrijke stap vooruit te zetten. Wij zouden dit jaar en de twee volgende jaren het aandeel ondertitelde Nederlandstalige programma's telkens uitbreiden met 5%, zodat we tegen 2006, wanneer de huidige beheersovereenkomst ten einde loopt, de 50% procent zouden bereiken. Ik ben dan ook bijzonder verheugd dat we vandaag al kunnen melden dat we voor dit jaar onze belofte alvast hebben waargemaakt: deze maand ronden we voor het eerst de klip van 40%!

Op regeringsvlak worden onze inspanningen duidelijk positief onthaald. U weet welke doelstellingen de regering voor ogen heeft voor de volgende beheersovereenkomst, de VRT zal daar uiteraard haar volle medewerking aan verlenen.

We hebben dus onze belofte voor 2004 gehouden. Ik ga er meteen gebruik van maken om er voor 2005 eentje aan toe te voegen. U weet dat er een grote bevraging wordt gehouden over welke bijkomende programma's we in

de nabije toekomst gaan ondertitelen, maar los daarvan kan ik u nu al meedelen dat we een extra inspanning zullen doen voor onze informatieve programma's. Wij weten immers uit vroegere overlegvergaderingen met u dat er een sterke vraag leefde naar ondertitelde journaaluitzendingen na zeven uur 's avonds. Vanaf de eerste week van maart 2005 zullen wij voortaan dagelijks het Nieuwsoverzicht van 8 uur op Canvas ondertitelen en het laatavondjournaal op TV1. Daarmee ronden we de eerste fase van

de uitbreiding af: daar zaten Ketnetprogramma's is, namiddagen avondprogramma's op TV1 en nu dus ook twee bijkomende informatieve programma's op Canvas en TV1, een evenwichtig aanbod dus waarmee we de hele doelgroep zo goed mogelijk willen bedienen.

Zo, dat was het nieuws dat ik u wou vertellen. Ik blijf het hier trouwens de hele avond volgen en ben straks ook tot uw beschikking als u vragen hebt. Tot straks.

Toespraak Bernard Dewulf, eindverantwoordelijke teletekst ondertitelredactie

Beste genodigden,

Het bijna voorbijge jaar 2004 was voor u, organisaties van doven en slechthorenden, een memorabel jaar. Het begon in februari met de hoorzitting in het Vlaams parlement, al snel gevolgd door het stappenplan van de VRT om naar 50 % ondertiteling te gaan. En het eindigde met de opmerkelijke verklaring van minister Bourgeois dat de VRT tegen het jaar 2010 al zijn programma's zal of zou moeten ondertitelen.

Eerst wil ik naar goede gewoonte onze belangrijkste verwezenlijkingen van het afgelopen jaar toelichten. En daarbij kan ik simpelweg een zinnetje uit mijn toespraak van vorig jaar overnemen (ik hoef alleen maar het jaartal te veranderen): "Wat wij met onze nog altijd vrij beperkte ploeg in 2004 gerealiseerd hebben, is en blijft indrukwekkend".

Vooreerst hebben we op het vlak van rechtstreekse ondertiteling met spraakherkenning opnieuw een aantal stappen vooruit gezet. Zo hebben we in juni, juli en augustus met een kleine maar gedreven ploeg van ervaren redacteurs en enkele nieuwe mensen vele honderden uren rechtstreekse sportevenementen ondertiteld op de tijdelijke VRT-zender Sporza. Het was keihard werken, maar het resultaat mocht gezien worden. Het was bovendien de eerste keer dat we medewerkers hebben geselecteerd specifiek voor live

ondertiteling, ik bedoel mensen met ondermeer of vooral aanleg om te tolken. De vooruitgang die zij in die drie maanden hebben gemaakt, was fenomenaal. Voor mij het bewijs dat onze keuze voor spraakherkenning de juiste was, en dat spraakherkenning nog altijd geen wondermiddel is, maar een toepassing met enorm veel mogelijkheden voor de toekomst.

Uiteraard was er niet alleen Sporza. Ook de kwaliteit van de live ondertiteling in het journaal gaat er jaar na jaar op vooruit. Ik verwijs hierbij ook naar de Grote verkiezingsshow van 13 juni, die we tien uur aan een stuk door rechtstreeks ondertiteld hebben. Achteraf was iedereen het roerend eens dat de kwaliteit veel beter was dan bij de vorige verkiezingen.

Belangrijk is ook dat we dit jaar onderhandelingen hebben aangeknoopt met ScanSoft, de eigenaar van de spraakherkenner waarmee de VRT werkt. Wij hopen dat het overleg met ScanSoft op

termijn kan leiden tot een specifieke, op maat gemaakte spraakherkenner voor live ondertiteling. En dat zal ook nodig zijn om later de moeilijkste live programma's te ondertitelen, zoals Terzake, De Zevende Dag, Sportweekend of Klant of koning.

In dit verband wil ik nog aanstippen dat ook de Nederlandse openbare omroep bij dit project betrokken wordt. De NOS werkt met dezelfde spraakherkenner als de VRT, voor dezelfde doelgroep, in dezelfde taal, het Nederlands, en met dezelfde problemen en uitdagingen. Waarom dan niet de krachten bundelen om de kwaliteit van de rechtstreekse ondertiteling te verhogen?

En nu ik het over uitdagingen heb. Er zijn er nog wel enkele. In de eerste plaats de toename van het aanbod aan ondertitelde programma's naar 50 procent tegen eind 2006. Een formele belofte die de VRT begin dit jaar aan de organisaties heeft gedaan, en

een belofte die we uiteraard zullen nakomen. En de eerste stap is net gezet. Want vanaf vandaag, 29 november, ondertitelt de VRT voor het eerst meer dan 40 procent van alle Nederlandstalige programma's. Inderdaad, het is niet zomaar toevallig dat we u vandaag hebben uitgenodigd. De eerste fase van het stappenplan is een feit: we hebben ons aanbod aan ondertitelde programma's dit jaar verhoogd van 35 naar 40 procent.

En over die toename van 35 naar 40 procent wil ik nog iets kwijt. Vorig jaar ondertitelden we nog 35 procent, wat neerkwam op 35 uur ondertiteling per week. En nu gaan we samen een beetje rekenen. Vorig jaar ondertitelden we 35 uur per week om 35 procent te halen. Dus –de regel van drie- ondertitelen we nu 40 uur per week om 40 procent te halen. Juist toch? Wel nee. Om de beloofde 40 procent te halen moeten we nu ruim 44 uur per week ondertitelen. Een verschil van meer dan 200 uur op jaarbasis! En hoe komt dat? Omdat het aanbod aan eigen, Nederlands gesproken programma's op TV1, Ketnet en Canvas almaar toeneemt. Vorig jaar nog 100 uur per week, nu al 110 uur per week. En in het jaar 2000 was dit maar 72 uur per week. Zodat wij almaar meer uren moeten ondertitelen voor hetzelfde percentage.

En die trend –minder aankoop van buitenlandse programma's, meer producties van eigen makelij- zet zich ook de volgende jaren door. Want vorige week heeft Aimé Van Hecke, onze directeur televisie, aangekondigd dat het aandeel Vlaamse producties tussen 2003 en 2006 zal toenemen van 66 procent naar 75 procent van het totaal. Niet dat ik daar wanhopig van word, want het lijkt een beetje op een onmogelijke achtervolging. Maar men zal met dit gegeven –de gestage toename van de Vlaamse producties- rekening moeten houden als het over bijkomende middelen voor teletekstondertiteling gaat.

Toch blijven we er enthousiast tegenaan gaan. Vergeten we trouwens niet dat de VRT wat ondertiteling voor doven en slechthorenden betreft in Europa bij de kopgroep zit. Ik geef toe, de Britten

en de Nederlanders doen beter, met respectievelijk 80 % en 60 % ondertiteling. Maar zij beschikken ook respectievelijk over tien keer en vijf keer zoveel ondertitelaars als de VRT. Maar de VRT laat met zijn 40 % ondertiteling grote landen als Duitsland, Frankrijk, Spanje en Italië ver achter zich. Die halen momenteel amper 10 tot 20 % ondertiteling.

Ik zal hier geen opsomming geven van de vele nieuwe programma's die we sinds 1 september ondertitelen. Maar toch even onderstrepen dat we een bijzondere inspanning gedaan hebben om ons aanbod op Ketnet uit te breiden. Van maandag tot vrijdag bieden we nu met Karrewiet, Spring en W817 een vast blok van drie kwartier met ondertitels aan voor de kinderen. Voorts ondertitelen we nu elke dag, 's avonds en 's middags, het spelprogramma Blokken, en op zaterdag het verkeersmagazine Kijk uit! Allemaal nieuw programma's die enthousiast onthaald worden bij onze doelgroep. Dat heb ik zelf mogen ervaren op de Werelddoenvendag twee maanden geleden in Malle.

Tot slot wil ik nog even terugkomen op de verklaring van minister Bourgeois dat de VRT tegen het jaar 2010 al zijn programma's zou of zal moeten ondertitelen. Die verklaring was voor mij niet echt een verrassing, want ik volg al jaren de interpellaties en hoorzittingen in het Vlaamse parlement op de voet. En ik volg ook nauwgezet de evolutie in het buitenland. We zullen wel zien wat in 2007 in de nieuwe beheersovereenkomst zal staan. Laten we ons nu eerst en vooral concentreren op het bereiken van de beloofde 50 % ondertiteling tegen eind 2006. En welke nieuwe programma's we de

volgende twee jaar zullen ondertitelen, zal ondermeer afhangen van de bevraging die de VRT Studiedienst in januari organiseert, en waarover collega Erwin Doens het straks zal hebben.

Wat ik nog wil benadrukken is dat een toename van het aanbod aan ondertitelde programma's niet ten koste mag gaan van de kwaliteit. We krijgen veel lof toegevoegd over de kwaliteit van onze ondertiteling. Dat komt omdat die helemaal is afgestemd op de wensen en behoeften van doven en slechthorenden, en de titelredactie strikte richtlijnen hanteert. Het gebruik van kleuren, het exact timen van de ondertitels, het aanwenden van regieaanwijzingen, het positioneren, dit zijn allemaal technieken die televisieprogramma's beter toegankelijk maken voor onze eerste doelgroep, de doven en slechthorenden. Dit mag niet verloren gaan als de druk toeneemt om almaar meer programma's te ondertitelen zonder evenredige toename van de mensen en middelen. Wat uiteraard niet betekent dat we niet efficiënter kunnen werken. Daar wordt in elk geval volop aan gewerkt. Maar zonder toe te geven op de kwaliteit.

Ik zou echt niet willen dat de VRT uiteindelijk zou gaan ondertitelen zoals VTM deed met de politiserie Aspe. Geen kleurgebruik, geen goede synchronisatie van de ondertitels, geen positionering, geen regieaanwijzingen. Let wel, ik vind het prima dat ook de commerciële omroepen ondertitelen, maar op die manier, nee bedankt. Zoals de RNID, de grootste dovenorganisatie in Groot-Brittannië in 2002 zei: "Geen toename van de kwantiteit zonder behoud van de kwaliteit."

Ik dank u.

De petitie van Pieter: proficiat!

Pieter Jorissen (9 jaar) verzamelde met de medewerking van zijn familie en vrienden meer dan 23000 handtekeningen voor meer ondertiteling op de VRT. Hierdoor werd hij uitgenodigd op het Kabinet van Vlaams minister van Media, Geert Bourgeois. Samen met andere dove vriendjes gaf Pieter de petitie af aan de minister. Minister Bourgeois beloofde aan Pieter en alle dove en slechthorende personen in Vlaanderen dat in 2010 alle Nederlandstalige TV programma's op de VRT ondertiteld zullen worden.

Via de kranten en TV vernam Fevlado dit nieuws en wij besloten om Pieter een brief te sturen waarin we hem feliciteren met zijn actie. Op maandag 29 november was de mama van Pieter aanwezig op de overlegvergadering van de VRT. Zij liet aan de afgevaardigden van Fevlado weten dat de brief een grote glimlach op Pieter zijn gezicht toverde. Hij was enorm fier een brief van Fevlado ontvangen te hebben met felicitaties. Fevlado is ook heel fier op Pieter.

Pieter Jorissen en een aantal van diens vriendjes werden ontvangen door minister Bourgeois.

Vragen aan minister Bourgeois, Vlaams Minister van Media

Naar aanleiding van de uitspraak van Vlaams minister Geert Bourgeois dat de VRT in 2010 alle Nederlandstalige TV programma's zou moeten ondertitelen, schreef Fevlado de minister een brief.

Fevlado vraagt drie zaken aan de minister:

1. ons betrekken in de besprekingen rond de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT. Zo kunnen wij opvolgen of de verplichting voor 100% ondertiteling in 2010 ook opgenomen wordt in de overeenkomst van de VRT.
2. het gebruik van tolken Vlaamse Gebarentaal bij de VRT laten opnemen in diezelfde beheersovereenkomst.
3. samenwerking rond het ondertitelen van de programma's op de regionale TV zenders.

Van zodra wij over deze 3 zaken een antwoord ontvangen hebben, brengen wij jullie op de hoogte via de website (www.fevlado.be) of Dovennieuws.

OPROEP !

In dit nummer van Dovennieuws vinden jullie een vragenlijst van de VRT.

Voor wie is deze vragenlijst bedoeld?

Voor alle dove en slechthorende personen. Voor iedere dove of slechthorende persoon is er één vragenlijst. Een gezin met 3 dove personen moet dus 3 lijsten invullen (je kan extra lijsten aanvragen per post aan de VRT of ze downloaden op www.tv1.be/888)

Hoe moet je de vragenlijst invullen?

Lees de korte en duidelijke uitleg op de vragenlijst en vergeet ook niet de vragen op de achterzijde!

Waarom moet je deze lijst invullen?

Omdat de VRT jouw mening wil weten en er rekening wil met houden. Het invullen van de enquête duurt misschien 5 minuutjes. Het resultaat zal wel zijn dat jullie lievelingsprogramma's in de toekomst ondertiteld zullen worden. Fevlado rekent dan ook sterk op jullie medewerking. De dovenorganisaties, politieke partijen en VRT zorgen er voor dat er meer ondertiteling zal komen, nu is het aan jullie!